Program wychowawczo-profilaktyczny Samorządowego Zespołu Szkół w Bobrku im. Kardynała Adama Stefana Sapiehy na rok szkolny 2026/2027

PODSTAWA PRAWNA:

• Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.

• Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).

• Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.59) – art.10 ust.1 pkt 5, art.26 ust.2, art.78, art.98-99.

• Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela z późn. zm.(Dz. U. z 2017 r. poz. 1189).

• Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. 2022 poz. 1700).

• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1249).

• Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

• Ustawa z dnia 9 marca 2023 o zmianie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

• Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz.1030).

• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).

• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz.214).

• Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).

• Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).

• Standardy Ochrony Małoletnich.

• Statut Samorządowego Zespołu Szkół w Bobrku im Kardynała Adama Stefana Sapiehy.

• Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.

WPROWADZENIE:

Obiektem działań profilaktyczno-wychowawczych jest całe środowisko szkolne (nauczyciele, uczniowie, rodzice).

Wychowawcy klas:

• dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,

• wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,

• prowadzą dokumentację nauczania,

• realizują zadania programu wychowawczo-profilaktycznego i koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym,

• dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia, podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,

• wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

• promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,

• integrują i kierują zespołem klasowym, wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów, wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego,

• inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,

• współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie tworząc Zespół Nauczycieli

• współpracują z rodzicami, włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,

• współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką,

• współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem rodzinnym.

Nauczyciele:

• oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,

• odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych,

• udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,

• wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,

• inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,

• kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,

• reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,

• dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,

• wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,

• współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,

• proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,

• realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,

Nauczyciele specjaliści:

• prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,

• diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,

• udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,

• podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów,

• minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,

• inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,

• pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,

• wspierają nauczycieli w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Samorząd Uczniowski, uczniowie:

• przestrzegają Statutu Szkoły,

• współorganizują imprezy i akcje szkolne, przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,

• akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły,

• współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,

• kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko,

• mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,

Rodzice:

• mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,

• uchwalają Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły,

• znają i akceptują Program wychowawczo-profilaktyczny,

• wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,

• wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,

• aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,

• dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,

W myśl art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe, praca wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;

społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia,

Funkcjonowanie dzieci i uczniów niebędących obywatelami Polski, w tym z Ukrainy:

Dzieci i młodzież z Ukrainy przyjmowani są do szkoły oraz obejmowani opieką i nauczaniem na warunkach dotyczących obywateli polskich. Uczniowie cudzoziemcy mogą być objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na doświadczenia migracyjne zgodnie z zaobserwowanymi potrzebami. Z dostępnych w szkole form pomocy psychologiczno-pedagogicznej mogą korzystać uczniowie i ich rodzice, opiekunowie prawni cudzoziemcy na takich samych prawach i warunkach, jak uczniowie będący obywatelami polskimi. W szkole nie działają oddziały przygotowawcze. W oddziaływaniach wychowawczych należy kierować się tworzeniem atmosfery bezpieczeństwa, życzliwości, tolerancji i szacunku. Należy dążyć do wszechstronnego rozpoznawania potrzeb uczniów i ich możliwości rozwojowych, dbać o integrację zespołów klasowych. Uczniowie będący obcokrajowcami mają możliwość uczestniczenia we wszystkich działaniach wychowawczych i profilaktycznych na zasadach przewidzianych dla uczniów będących obywatelami polskimi.

Opis strategii wychowawczo-profilaktycznej szkoły wynikającej z przyjętych założeń teoretycznych i uwarunkowań formalno-prawnych.

Pierwszymi wychowawcami dzieci są ich rodzice. Nauczyciele wspomagają wszechstronny i harmonijny rozwój uczniów, tak, by akceptowali siebie i byli otwarci na potrzeby drugiego człowieka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. (Ustawa Prawo oświatowe).

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, wzmacnianie czynników chroniących przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzyć integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje treści oraz działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych oparte są na podstawach naukowych lub o potwierdzonej skuteczności.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, by panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, by mieli poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), z którą łączą ich więzi koleżeństwa i przyjaźni. Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i wykazywali gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali u siebie postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata oraz rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

MISJA SZKOŁY:

Wspólnie budujemy szkołę nieustannie uczących się ludzi, w której niemożliwe staje się możliwym".

Istniejemy po to, aby w życzliwej i przyjaznej atmosferze opartej na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, akceptacji, pomocy i współdziałaniu kształtować naszego wychowanka.

Prowadzimy działania, dzięki, którym nasi uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności, które pozwolą im odnaleźć swoją drogę w dorosłym życiu.

Jesteśmy szkołą, której uczniowie i absolwenci odnoszą sukcesy w różnych dziedzinach nauki, kultury i sportu.

Naszą misję opieramy na przyjaźni, bo to ona wpływa na pozytywne relacje między ludźmi, daje nam wsparcie i poczucie siły.

WIZJA ROZWOJU SZKOŁY:

W swej pracy wychowawczej i profilaktycznej opieramy się na uniwersalnych wartościach ogólnoludzkich. Wychowujemy młodzież w szacunku do człowieka i Ojczyzny. Pragniemy by szkoła była środowiskiem przyjaznym dziecku, umożliwiającym mu wszechstronny rozwój i odnoszenie sukcesów na miarę jego możliwości, wdrażającym do samodzielności poprzez promowanie uczniowskich inicjatyw.

Szkoła pomaga uczniom w osiąganiu pełni ich rozwoju dzięki:

• stworzeniu miłej, bezpiecznej atmosfery nauki i współżycia,

• rozpoznawaniu, zachęcaniu i rozwijaniu indywidualnych oraz twórczych uzgodnień i umiejętności na miarę ich możliwości intelektualnych,

• wzbudzaniu miłości do nauki, pojmowanej jako proces trwający przez całe życie, rozwijaniu poczucia dumy z osiąganych wyników

Szkoła przygotowuje dziecko do przyszłego życia przez:

• uczenie respektowania potrzeb innych i tolerancji,

• kształtowanie pozytywnego stosunku do zabawy, pracy, wypoczynku,

• propagowanie dziedzictwa kultury narodowej,

• poznawanie zasad życia społecznego,

• zachęcanie do zespołowego działania i odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze.

Grono nauczycielskie:

• wzajemnie sobie pomaga, okazując szacunek i życzliwość w wypełnianiu powierzonych mu zadań wobec uczniów szkoły,

• doskonali warsztat nauczyciela w zakresie nowych rozwiązań organizacyjnych, edukacyjnych i wychowawczo-opiekuńczych,

• przestrzega etyki zawodu nauczycielskiego.

FILARY KOMPETENCJI I SPRAWCZOŚĆ:

- Kompetencje fundamentalne: Fundament dalszej nauki obejmujący umiejętności językowe, matematyczne, cyfrowe oraz ruchowe.
- Kompetencje przekrojowe: Umiejętności przydatne w różnych dziedzinach życia, w tym poznawcze (krytyczne i kreatywne myślenie, rozwiązywanie problemów), społeczne (współpraca, komunikacja, dbanie o innych) oraz osobiste (kierowanie sobą, dbanie o dobrostan).
- Sprawczość: Wiara we własną skuteczność, aspiracje, odporność psychiczna oraz poczucie tożsamości i przynależności.
- Rola wiedzy: Wiedza przedmiotowa nadal jest ważna, ale ma służyć rozumieniu świata i działaniu, a nie tylko zdawaniu testów.

WIZERUNEK ABSOLWENTA SZKOŁY:

Wizerunek absolwenta zakłada zakorzenienie w uniwersalnych wartościach, do których należą m.in.:

- Odpowiedzialność i szacunek
- Wolność i sprawiedliwość
- Prawda, dobro i piękno
- Wspólnota i solidarność

Realizując ogólne zadania szkoły, dążymy do tego, by nasz absolwent

w sferze nauki:

• sprawnie posługiwał się językiem polskim, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, potrafił zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;

• był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;

• miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

w sferze społecznej:

• dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;

• znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;

• był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowalający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;

• umiał współpracować w grupie, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności;

• był tolerancyjny wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;

• umiał zachować się kulturalnie, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych;

• potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, umiał nazywać swoje emocje i nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;

• dbał o zdrowie własne i innych, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieniczne, znał zagrożenia wypływające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;

• znał zasady udzielania pierwszej pomocy, rozumiał znaczenie pomocy przedmedycznej, potrafił udzielić pierwszej pomocy i zachować się, będąc świadkiem niebezpiecznego zdarzenia;

• stosował się do zasad ekologii, segregował odpady, dbał o czystość otoczenia;

• dbał o swój wygląd, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;

• bezpiecznie poruszał się po drogach, posiadał Kartę Rowerową.

w sferze kulturowej:

• uczestniczył w rożnych formach kultury, był przygotowany do odbioru mass mediów;

• umiał analizować docierające do niego informacje, był krytyczny wobec Internetu, programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;

• był aktywny fizycznie i artystycznie, uprawiał sport, w miarę swoich możliwości śpiewał, grał na instrumencie, rysował.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027

- **Wdrażanie Reformy26 „Kompas Jutra”**: Wspieranie placówek w zmianach programowych promujących przyjazne, wspierające nauczanie zamiast pamięciowego.
- **Odporność społeczna i edukacja zdrowotna**: Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych oraz prozdrowotnych, w tym aktywności ruchowej i pierwszej pomocy.
- **Higiena cyfrowa i AI**: Promowanie bezpiecznego korzystania z technologii, krytycznego myślenia i zasobów ZPE.
- **Wsparcie i profilaktyka**: Zacieśnianie współpracy z rodzicami, dbanie o zdrowie psychiczne oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy.
- **Rozwój i interdyscyplinarność**: Wzmocnienie doradztwa zawodowego oraz wspieranie ciekawości poznawczej i pracy projektowej.

Diagnoza potrzeb uczniów w środowisku szkolnym.

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał na podstawie diagnozy i analizy sytuacji wychowawczej w szkole przeprowadzonej za pomocą ankiet, obserwacji, wywiadów i rozmów, analizy dokumentów (wyniki klasyfikacji, promocji i egzaminów, frekwencja, efekty pomocy psychologiczno-pedagogicznej).

Rozpoznane zagrożenia:

• problemy emocjonalne dzieci i trudności w radzeniu sobie z niepowodzeniami,

• niezadawalający poziom przestrzegania regulaminów i procedur szkolnych przez uczniów,

• brak dyscypliny w szkole i niska kultura języka,

• niska motywacja do nauki, brak wywiązywania się z obowiązków,

• brak odpowiedzialności za treści i komentarze zamieszczane w mediach społecznościowych,

• nieprzestrzeganie zasad prawidłowego odżywiania się i zbyt mała ilość ruchu, pojawiające się przypadki otyłości,

W celu zaplanowania i podejmowania właściwych działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły, ważne jest zidentyfikowanie występujących w środowisku szkolnym czynników ryzyka i czynników chroniących, wpływających na zdrowie fizyczne, psychiczne, bezpieczeństwo i funkcjonowanie społeczne ucznia. W wyniku przeprowadzonej diagnozy wyróżniono czynniki chroniące i czynniki ryzyka.

Czynniki chroniące:

• pozytywny klimat środowiska szkolnego ,
• poczucie przynależności do grupy klasowej i społeczności szkolnej, działalność samorządu uczniowskiego,

• poczucie bezpieczeństwa w szkole i odpowiedzialności za zachowanie swoje i innych,

• wymaganie od uczniów zachowań altruistycznych nastawionych na wzajemną pomoc, koleżeństwo,

• podejmowanie inicjatyw charytatywnych w ramach wolontariatu, aktywnego działania na rzecz klasy i szkoły, nagradzanie działań prospołecznych,

• działania uświadamiające zagrożenia płynące z Internetu, wskazywanie sposobów ochrony i radzenia sobie z hejtem,

• zdecydowany brak akceptacji dla zachowań agresywnych, przemocy rówieśniczej, braku kultury osobistej, nieposzanowania mienia własnego i szkoły,

• brak akceptacji dla przypadków łamania procedur i regulaminów szkolnych,

• okazja do przeżycia i osiągania sukcesu, rozpoznawania i rozwijania własnych talentów i zdolności,

• znajomość sposobów radzenia sobie w sytuacji obniżonego nastroju,

• zaufanie ze strony uczniów do dyrekcji, nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów szkolnych, dostępność specjalistów w szkole,

• wytwarzanie klimatu współpracy i zrozumienia między dyrekcją, nauczycielami a rodzicami uczniów, angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły, współpracujący nauczyciele,

• podejmowanie działań profilaktycznych i wychowawczych we współpracy z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie (warsztaty, pogadanki, programy, projekty)

• współdziałanie z lokalną społecznością,

• świadomość szkodliwości środków psychoaktywnych,

• dostępność zajęć pozalekcyjnych.

Czynniki ryzyka:

• brak akceptacji ze strony grupy rówieśniczej, brak szacunku i tolerancji dla innych,

• trudności z kontrolą i panowaniem nad własnym zachowaniem,

• nieumiejętność nawiązywania prawidłowych relacji z innymi, trudności z komunikacją, niskie kompetencje społeczne, konflikty koleżeńskie,

• negatywny wpływ grupy rówieśniczej (presja rówieśnicza) i środków multimedialnych (Internetu, gier komputerowych), cyberprzemoc, przebywanie w środowisku osób o normach przychylnych zachowaniom ryzykownym,

• niepowodzenia szkolne, niskie poczucie własnej wartości,

• brak motywacji i chęci do nauki,

• niska aktywność fizyczna, mała dbałość o zdrowie i kondycję fizyczną, wśród uczniów,

• małe zainteresowanie zajęciami dodatkowymi proponowanymi przez szkołę,

• brak prawidłowych wzorców, postaw, zasad i wartości wyniesionych przez uczniów ze środowiska rodzinnego,

• brak czasu i więzi emocjonalnych z dzieckiem, niezaradność wychowawcza rodziców, brak kompetencji wychowawczych, niezaradność wychowawcza rodziców,

• trudna sytuacja materialna i społeczna rodzin,

• niska świadomość rodzicielska lub brak wiedzy na temat zagrożeń cywilizacyjnych i zachowań ryzykownych występujących wśród dzieci i młodzieży.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

• szkoła wychowuje do samodzielnego podejmowania zadań w życiu społecznym kraju,

•szkoła dba o współdziałanie całej społeczności szkolnej – uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi w zakresie przestrzegania obowiązujących norm zachowania- wszyscy pracownicy szkoły odpowiadają za procesy wychowawcze,

•szkoła zapewnia warunki i prawidłowy rozwój uczniom, szczególnie wspiera uczniów z trudnościami edukacyjnymi,

•szkoła uczy wzajemnej tolerancji, przestrzegania praw człowieka,

•działalność profilaktyczna ma prowadzić do zapobiegania uzależnieniom dzieci i młodzieży od środków odurzających, a także ma zapobiegać agresywnym zachowaniom zagrażającym bezpieczeństwu w szkole i w domu oraz postawom społecznie nieakceptowanym,

• profilaktyka ta ma odbywać się poprzez rozwój osobowości młodego człowieka, jak i przez przekazywanie mu informacji o skutkach jego nagannych zachowań.

Cele wychowawcze:

•wspieranie harmonijnego rozwoju ucznia, jego sfery intelektualnej, duchowej, emocjonalnej, społecznej i fizycznej,

• wdrażanie uczniów szkoły do rozpoznawania trwałych i uniwersalnych wartości i wzorców postępowania,

• wyrabianie szacunku dla tradycji narodowych, tworzenia więzi uczuciowych z tradycją,

• wdrażanie uczniów do dbałości o bezpieczeństwo i zdrowie poprzez realizację zajęć z zakresu kultury bezpieczeństwa,

• kształtowanie postaw otwartości i dialogu, umiejętności słuchania, wyrażania siebie bez poniżania innych,

• zapobieganie uzależnieniom oraz sytuacjom niebezpiecznym poprzez promowanie zdrowego sposobu spędzania czasu,

• kształtowanie wrażliwości na zagrożenia środowiska i wdrażanie do zachowań proekologicznych,

• posiadanie przez dziecko zdolności właściwego i samodzielnego dokonywania wyboru odpowiednich zachowań dla dobra zdrowia własnego i innych ludzi,

• kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

• zachęcanie i wdrażanie uczniów do aktywnego udziału w życiu szkoły,

Treści wychowawczo-profilaktyczne.

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Zapobieganie przejawom przemocy rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, umiejętność udzielenia pomocy przedmedycznej, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Kształtowanie kompetencji potrzebnych do tworzenia i odbioru treści internetowych. Nauka dbania o własne bezpieczeństwo w sieci.

Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Zadania i sposób ich realizacji.

• realizujemy program w zależności od wieku, wiedzy, poziomu zainteresowania i zaangażowania ucznia,

• stwarzamy dzieciom okazję do swobodnej dyskusji z zachowaniem zasad kulturalnej rozmowy,

• tworzymy bezpieczną, ciepłą atmosferę w szkole, budujemy wzajemne zaufanie,

• szczególną uwagę zwracamy na poczucie bezpieczeństwa wszystkich uczestników programu,

• dostosowujemy zadania do szkolnych możliwości wszystkich uczniów.

• zacieśniamy współpracę z Radą Rodziców i z Samorządem Uczniowskim, – zwrócenie uwagi na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w przypadkach częstej absencji, braku zainteresowania nauką, zachowań ryzykownych.

• propagujemy tematykę prozdrowotną i profilaktyczną: prelekcje, gazetki, plakaty, ulotki

• motywujemy dzieci do aktywnego udziału w planowaniu działań szkoły,

• nawiązujemy współpracę z instytucjami działającymi na terenie gminy Chełmek,

Plan i harmonogram działań.

Główne kierunki pracy	**Zadania do realizacji**	**Termin realizacji** **Odpowiedzialni**
Rozwój intelektualny uczniów	• pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, zdolności i ich twórczym wykorzystaniu, • przekonanie o własnej skuteczności, • wykorzystanie najnowszych środków dydaktycznych Internet, programy komputerowe, • wywoływanie poczucia sensu własnej pracy i jej społecznej doniosłości, • nastawienie na rozwój- rozwijanie zainteresowań poprzez wspieranie motywacji wewnętrznej, • poznawanie technik zapamiętywania i uczenia się, • organizowanie warsztatu pracy, • wykorzystanie zdobytej wiedzy, • prezentacja zainteresowań i osiągnięć uczniów na terenie szkoły i na forum gminy, powiatu , • rozwój doradztwa zawodowego- kształtowanie u uczniów pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji przez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy	**cały rok** nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści nauczyciel doradztwa zawodowego
Rozwój emocjonalny uczniów	• wspieranie prawidłowych relacji rówieśniczych , • eliminowanie wszelkich przejawów przemocy rówieśniczej, • kształtowanie postaw asertywnych, • kształtowanie umiejętności trafnej oceny własnych reakcji, • umiejętność rozróżniania dobra i zła i właściwego reagowania na zło, • poszanowanie innych, akceptacja i tolerancja dla ich odmienności, • zapobieganie przejawom agresji i przemocy wśród uczniów,	**cały rok** wychowawcy rodzice pedagog szkolny

	• eliminowanie agresji słownej i używania wulgaryzmów w wypowiedziach uczniów, • wspieranie inicjatyw młodzieży, • stosowanie technik sprzyjających budowaniu atmosfery zaufania, • przekazywanie pozytywnych wartości przez własną postawę nauczyciela – wychowawcy, konsekwentne egzekwowanie zasad zachowania się w szkole, • wspomaganie kulturalnego wyrażania swoich emocji,	psycholog szkolny nauczyciele
Organizacja zespołu klasowego	• wybór samorządu klasowego, • zapoznanie z wewnętrznymi procedurami i regulaminami wdrażanie procedur, egzekwowanie ich przestrzegania, • zapoznanie uczniów z zasadami oceniania z przedmiotów, • przydział zadań w klasie, troska o estetykę klasy, • wdrażanie do przestrzegania zasad życia w grupie , • uczenie samorządności, poczucia odpowiedzialności za zespół oraz konsekwencji w działaniach i poszanowania mienia swojego, kolegów i szkoły, • przeciwdziałanie aktom niszczenia mienia na terenie szkoły, • wychowanie wspólnym zadaniem domu i szkoły – ustalenie zasad współpracy wychowawcy z rodzicami	**IX** **cały rok** wychowawcy rodzice
Profilaktyka antyuzależnieniowa i cyberbezpieczeństwo	• podniesienie poziomu wiedzy dotyczącej szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu oraz zażywania środków psychoaktywnych, • uświadomienie powodów sięgania po używki oraz argumentów przeciw braniu narkotyków, paleniu papierosów i piciu alkoholu oraz stosowaniu środków dopingujących, poznawanie skutków oddziaływania inhalatorów i narkotyków na organizm i życie osobiste człowieka, • uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniem od Internetu, • uświadamianie zagrożeń związanych z mediami społecznościowymi, nauka sposobów radzenia sobie z hejtem w Interneie, • współpraca z policją, poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną	**cały rok** wychowawcy , pedagog, opiekun SK PCK pielęgniarka szkolna
Edukacja ekologiczna	• troska o estetyczny wygląd terenu wokół szkoły, swojego miejsca zamieszkania oraz klasy, • poznanie zagrożeń dla środowiska wynikających z działalności człowieka, • kształtowanie aktywnych postaw w działaniach na rzecz środowiska, udział w akcji Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, • zbiórka surowców wtórnych- zrozumienie konieczności zachowań ekologicznych (sortowania odpadów, oszczędność energii i wody), • rozbudzanie zainteresowań krajoznawczych i kulturalnych,	**cały rok** dyrektor opiekunowie SU, SK PCK wychowawcy
	• kształtowanie postaw, wychowanie do wartości, • pogłębianie wiedzy o najbliższej okolicy,	

Edukacja obywatelska i społeczna, wychowanie patriotyczne,	• kształtowanie szacunku dla tradycji i obyczajów miejscowych, • zapoznawanie dzieci z dziełami kultury polskiej i europejskiej, śladami myśli i czynu Polaków w historii polskiej, europejskiej oraz regionalnej, • poznawanie dorobku kulturowego krajów UE, muzeów i ekspozycji sztuki, osiągnięć naukowych doskonalenie umiejętności językowych, • uczenie szacunku dla symboli narodowych, państwowych i religijnych, • imprezy patriotyczne (święta narodowe, ważne rocznice historyczne), • budowanie poczucia przynależności do wspólnoty- rozwijanie szkolnej tradycji i obrzędowości -święto Patrona Szkoły -ślubowanie na sztandar szkoły uczniów klas pierwszych, -szkolne obchody rocznic wydarzeń historycznych, -uroczyste zakończenie roku dla klas programowo najwyższych (pożegnanie absolwentów) • udział klas w imprezach kulturalnych na terenie gminy, powiatu, województwa,	**cały rok** **zgodnie z harmonogramem imprez** nauczyciele historii, WOS opiekunowie SU wychowawcy
Edukacja czytelnicza i medialna	• upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży, • rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży, omówienie sposobów reagowania na ujawnienie cyberprzemocy, zapobieganie przejawom cyberprzemocy, • organizacja obchodów Dnia Bezpiecznego Internetu- uświadamianie zagrożeń związanych z obecnością w sieci, • zachęcanie do czytania książek i czasopism oraz tworzenia własnej biblioteczki, • kształtowanie nawyku systematycznego korzystania z zasobów biblioteki, • poznawanie różnych źródeł informacji: TV, radio, Internet, encyklopedie, słowniki, wydawnictwa naukowe, popularnonaukowe i czasopisma, • wykształcenie umiejętności korzystania ze stron edukacyjnych, szukania niezbędnych informacji w Internecie- kształtowanie umiejętności krytycznego podejścia do źródła,	**cały rok** nauczyciele: języka polskiego, informatyki bibliotekarz wychowawcy
Edukacja prozdrowotna	• kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy, • propagowanie wiedzy na temat zdrowego odżywiania, higieny, dbałości o własne ciało,	**cały rok** nauczyciele, wychowawcy
Edukacja prorodzinna	• odpowiedzialność za prawidłowe funkcjonowanie rodziny – prawa i obowiązki młodego człowieka (Konwencja Praw Dziecka), • zapoznanie z prawami i obowiązkami w rodzinie, • tradycje i zwyczaje rodzinne, • próby rozwiązywania problemów wieku dojrzewania, • podejmowanie dyskusji na temat koleżeństwa, przyjaźni, miłości, odpowiedzialności	**cały rok** dyrektor wychowawcy, pedagog katecheta

Wycieczki edukacyjne	• Wycieczki przedmiotowe • Wycieczki krajoznawczo turystyczne • Wyjazdy integrujące zespoły klasowe • Lekcje w terenie	nauczyciele wychowawcy

ZASADY WSPÓŁPRACY

Szkoła współpracuje z:

• rodzicami jako pierwszymi wychowawcami młodych ludzi,

• instytucjami wspierającymi procesy wychowawcze i edukacyjne: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, MOPS, Policja, Sąd, Kuratorzy,

• środowiskiem lokalnym.

Współpraca ta ma na celu wspieranie wielopłaszczyznowego rozwoju uczniów.

Współpraca pomiędzy szkołą a rodzicami:

Zadaniem szkoły jest wspieranie rodziców w procesie wychowawczym i edukacyjnym ich dzieci, z jednoczesnym poszanowaniem uznawanych przez nich wartości. Rodzice uczniów to jeden z głównych partnerów szkoły, dlatego dbamy o budowanie wzajemnych dobrych relacji, by móc konstruktywnie rozwiązywać pojawiające się problemy. Spośród grona rodziców na pierwszym zebraniu klasowym w danym roku szkolnym winni być wybrani przedstawiciele Rad Klasowych, którzy wchodzą w skład Rady Rodziców Szkoły, współodpowiedzialnej za funkcjonowanie szkoły.

Współpraca z rodzicami polega na:

• porozumieniu w zakresie uchwalenia przez Radę Rodziców Programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,

• wspólnym rozwiązywaniu problemów klasowych i szkolnych,

• angażowaniu rodziców w różne formy pracy szkoły, np. zabawy, święto Patrona Szkoły, Święto Rodziny, uroczystości szkolne jak Dzień Edukacji Narodowej, wigilie klasowe,

• organizowaniu wykładów i prelekcji o tematyce związanej z wychowaniem młodego człowieka i profilaktyką zachowań ryzykownych.

Formy kontaktów z rodzicami:

• kontakt bezpośredni – indywidualny lub w czasie zebrań (klasowych, ogólnoszkolnych, konsultacji indywidualnych) – pozwalający budowanie wzajemnych relacji opartych o wspólne rozwiązywanie problemów, dzielenie się radościami i sukcesami młodych ludzi,

• dziennik elektroniczny – będący narzędziem komunikacji do przekazywania zarówno informacji nt. życia szkoły, jak i postępów w nauczaniu, frekwencji, zachowaniu ich dzieci,

• strona internetowa szkoły zawierająca podstawowe informacje z życia oraz funkcjonowania szkoły,

• informacja elektroniczna,

• zebrania Rady Rodziców.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym oraz partnerami zewnętrznymi:

Współpraca ze środowiskiem lokalnym oraz partnerami zewnętrznymi ma przede wszystkim na celu:

• stymulowanie rozwoju psychospołecznego uczniów,

• podejmowanie działań służących dobru uczniów, rodziców, grona pedagogicznego, pracowników szkoły,

• promowanie osiągnięć szkoły,

• budowanie trwałych relacji opartych na wzajemnym szacunku oraz życzliwości,

• zdobywaniu funduszy służących rozwojowi młodych ludzi.

ZAŁOŻENIA EWALUACYJNE.

Cele Programu wychowawczo - profilaktycznego realizowane są według przyjętego harmonogramu i podlegają monitoringowi. W związku z tym:

• plan pracy wychowawczej dla danej klasy jest tworzony w oparciu o niniejszy program,

• należy brać pod uwagę wnioski odbiorców działań wychowawczych rodziców i młodzieży,

• realizacja programu wymaga stałej współpracy: dyrekcji, wychowawców klas, nauczycieli, nauczycieli specjalistów oraz rodziców uczniów

Monitorowanie realizacji planu pracy wychowawczej odbywa się poprzez:

• obserwację zachowania uczniów przez nauczycieli w trakcie zajęć edukacyjnych, przerw i zajęć pozaszkolnych (uwagi pozytywne i negatywne umieszczane są w elektronicznym dzienniku lekcyjnym),

• okresowe sprawdzanie przez dyrekcję realizacji harmonogramu planu pracy wychowawczej na dany rok szkolny,

• kontrolę kalendarza organizacji uroczystości szkolnych,

• kontrolę nad organizacją wycieczek szkolnych (karty wycieczek, wpisy do dziennika itp.),

• spotkania z rodzicami w ramach zebrań i konsultacji w ciągu roku szkolnego oraz rozmów indywidualnych (m.in. dotyczące frekwencji, postępów w nauce, działań dodatkowych podejmowanych przez uczniów),

• nadzór prowadzenia i organizacji zajęć pozalekcyjnych (dzienniki, plan pracy, cele),

• współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,

• stosowanie w ramach lekcji wychowawczych aktywnych form dotyczących samokontroli, samooceny, współpracy w zespole klasowym,

• przyjęcie wniosków do planu pracy wychowawczej na kolejny rok szkolny.

• sprawozdania wychowawców podczas Rady Pedagogicznej dotyczących realizacji programu wychowawczego.

Opracowała: Wioletta Matysik

Uchwalono, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, w dniu 30 września 2026r.

Rada Rodziców: Dagmara Szyjka